Qorti tal-Maġistrati (Malta)

RIK NRU 53/2020: **APPLECORE FOODS LIMITED (C55240) V. MARIO PISANI (ID. 426476M)**

(AMMONT DOVUT – KAPITOLU GĦAS-SUBIZZJONI)

MAĠISTRAT: DR. VICTOR G. AXIAK

25 ta' Ottubru 2021

IL-QORTI,

wara li kkunsidrat ir-rikors ta' AppleCore Foods Limited ("ir-rikorrenti" jew "il-kumpanija rikorrenti") ippreżentat fit-12 ta' Mejju 2020,

wara li rat li bl-Ordni tagħha tal-5 ta' Ġunju 2020[1] maħruġa skond l-Art. 173(1) tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta l-Qorti *inter alia* ordnat lil Mario Pisani ("l-intimat") sabiex jippreżenta r-risposta tiegħu u jekk ikun il-każ, kontrotalba, fi żmien għoxrin ġurnata min-notifika lilu tar-rikors,

wara li rat li l-intimat ġie notifikat bir-rikors promotur fid-19 ta' Novembru 2020[2],

wara li rat illi l-intimat baqa' ma' daħħal l-ebda risposta u naqas milli jidher għas-seduta tas-17 ta' Mejju 2021[3],

wara li rat il-kapitolu għas-subizzjoni tal-intimat ippreżentat mill-kumpanija rikorrenti fis-seduta tas-17 ta' Mejju 2021[4],

---

[1] Fol 3
[2] Fol 8
[3] Fol 22
[4] *Ibid.*

wara li rat illi l-intimat għal darb' oħra naqas milli jidher fis-seduta tat-18 ta' Ottubru 2021[5],

wara li semgħet il-konferma tal-ammont dovut mir-rappreżentant tar-rikorrenti fis-seduta tal-25 ta' Ottubru 2021,

wara li rat id-dokumenti kollha l-oħra esebiti fil-kawża,

qed tagħti din is-

Sentenza

1. Ir-rikorrenti qed titlob mill-intimat il-ħlas tas-somma ta' tlett elef u disa' mitt euro u tnejn u disgħin ċenteżmu (€ 3,900.92) rappreżentanti bilanċ ta' prezz ta' merkanzija u prodotti oħra mibjugħa u kkonsenjati lilu liema prezz baqa' ma' tħallasx. Intalbu ukoll l-ispejjeż inklużi dawk tal-mandat ta' sekwestru kawtelatorju li ġie ppreżentat kontestwalment mar-rikors, kif ukoll l-imgħax legali bl-ogħla rata permessa mill-liġi kontra l-intimat li ġie inġunt għas-subizzjoni tiegħu.

2. L-intimat, notifikat skond il-liġi, baqa' ma' daħħal l-ebda risposta u naqas milli jidher għas-seduta tas-17 ta' Mejju 2021.

3. Kien għalhekk li f' tali seduta ir-rikorrenti ġiet awtorizzata mill-Qorti sabiex tippreżenta kapitolu għas-subizzjoni tal-intimat. Fil-kapitolu, ir-rikorrenti talbet lill-intimat '*jipprova bil-ġurament li huwa debitur tar-rikorrenti fis-somma u għar-raġunijiet indikati fir-rikors*'. Il-kawża imbagħad *inter alia* tħalliet għas-subizzjoni tal-intimat għat-18 ta' Ottubru 2021.

4. L-intimat għal darb' oħra naqas milli jidher fis-seduta tat-18 ta' Ottubru 2021 u dan sabiex iwieġeb għad-domanda tar-rikorrenti.

Il-liġi u l-każistika kif applikabbli għall-kumpanija intimata f'din il-kawża

5. L-Artikolu 171(2) tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta li jitratta t-"*tmexxija fil-Qrati Inferjuri*" jipprovdi testwalment kif ġej:

   'Il-kawża għandha titmexxa sommarjament skont l-artikolu 215.'

6. L-Artikolu 215 tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta imbagħad jipprovdi b'riferenza għall-Qrati Inferjuri illi:

[5] Fol 25

'Il-qrati msemmijin fl-artikolu 213 għandhom imexxu sommarjament bl-akbar ħeffa li tkun kompatibbli mal-amministrazzjoni tajba tal-ġustizzja, u għandhom iħarsu id-dispożizzjonijiet ta' dan it-Titolu, sa fejn dawn id-dispożizzjonijiet jistgħu joqogħdu mal-mod li bih għandu jitmexxa fil-qrati hawn fuq imsemmija bħal ma jingħad hawn fuq.'

7. L-Artikolu 702(1) tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta jiddisponi kif ġej:

   'Fil-Qorti tal-Maġistrati (Malta) u fil-Qorti tal-Maġistrati (Għawdex) fil-kompetenza tagħha inferjuri, it-talba mill-attur għas-subizzjoni tal-konvenut issir fl-avviż imsemmi fl-artikolu 171.'

8. L-Artikolu 699 tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta però jipprovdi ukoll illi:

   '699.(1) Fil-qrati kollha ta' kompetenza ċivili, il-kapitoli jsiru bil-miktub. Il-kapitoli għandhom jiġu approvati mill-qorti.

   (2) Il-kapitoli għandhom jiġu ppreżentati lill-qorti waqt is-smigħ tal-kawża għalbiex jiġu approvati'

9. L-Artikolu 713 tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta jgħid illi:

   'Il-prova bil-mezz tas-subizzjoni tista' f'kull każ issir sew qabel kemm wara li jinġiebu provi oħra, sew fil-qorti tal-ewwel grad kemm fil-qorti fi grad ta' appell.'

10. It-talba għas-subizzjoni tal-intimat saret mir-rikorrenti kemm fir-rikors promotur u kif ukoll fis-seduta tas-17 ta' Mejju 2021.

11. Issa skond l-Artikolu 702(3)(b) tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta *inter alia*, jekk il-parti, msejjħa għas-subizzjoni, ma tidhirx fil-jum mogħti għas-smigħ tal-kawża u l-pretenzjoni miġjuba quddiem il-Qorti tkun ta' aktar minn ħames mija u tnejn u tmenin euro u erbgħa u tletin ċenteżmu (€ 582.34), kif inhu l-każ f'din il-kawża:

    'il-Qorti għandha tħalli l-kawża għal darb'oħra … u l-kapitoli kif ikunu ġew imniżżlin mill-qorti jitqiesu mistqarra kemm-il darba l-parti li tagħha tintalab is-subizzjoni, mingħajr ma tinġieb raġuni tajba għal dak in-nuqqas, terġa' tonqos li tidher fil-jum li għalih il-qorti tkun ħalliet il-kawża kif intqal.'

12. Kif ingħad iżjed 'l fuq, wara li ġie ppreżentat il-kapitolu għas-subizzjoni tal-intimat fis-seduta tas-17 ta' Mejju 2021, din il-Qorti ħalliet il-kawża għas-seduta tat-18 ta' Ottubru 2021 sabiex *inter alia* l-intimat iwieġeb għad-domanda tar-rikorrenti.

13. Meta fis-seduta tat-18 ta' Ottubru 2021 l-intimat naqas għal darb' oħra milli jidher sabiex iwieġeb għad-domanda tar-rikorrenti huwa effettivament ammetta illi huwa debitur tar-rikorrenti fis-somma u għar-raġunijiet indikati fir-rikors.

14. Fil-kawża **Anthony Borg v. Samwel Veneziani** (Qorti tal-Appell Ċivili, 181/97/01JSP deċiża fit-28 ta' April 1998) il-Qorti tal-Appell qalet illi

   "*din ic-ċirkustanza hi ħafna rilevanti għaliex tfisser illi bin-nuqqas tal-konvenut appellat li jidher biex jikkontesta l-kapitolu, saret prova posittiva li l-ammont reklamat mill-attur kien dovut lilu għal raġunijiet minnu pretiżi u dana bl-ammissjoni – anke jekk negattiva fis-sens ta' non-kontestazzjoni – ta' l-istess konvenut.*"

Provi

15. Fil-25 ta' Ottubru 2021, **Claude Mattocks**, ir-rappreżentant tar-rikorrenti, iddikjara taħt ġurament għan-nom tar-rikorrenti illi l-ammont mitlub għadu dovut sal-ġurnata tal-lum.

Kunsiderazzjonijiet

16. Kif ingħad mill-Qorti tal-Appell (Inferjuri) fis-sentenza **Noel Sultana v. Tony Xerri** (App. Nru. 7/2009/1 PS – 07.07.2010):

   "*... huwa dejjem ta' rilevanza li jigi denotat f'kazijiet ta' din ix-xorta illi l-apprezzament tal-pertinenza u ta' l-influwenza tal-kapitoli tikkostitwixxi valutazzjoni ta' natura diskrezzjonali rizervata lill-gudikant fil-mertu... ghalkemm in-nuqqas ta' twegiba ghal kapitolu taghmel prova posittiva jew argoment indizzjarju ta' prova, il-valur ta' din l-istess prova seta' dejjem jigi mwarrab jekk, fuq l-apprezzament prudenzjali, jinstab li l-oggett tat-talba mhux sufficjentement suffragat minn elementi ohra ta' prova akkwiziti mill-process*".

17. Il-Qorti tal-Appell (Superjuri) qalet ukoll fis-sentenza **James Trapani v. Vincent Cilia** (28.04.2000) illi:

   "ghalkemm il-kapitoli jitqiesu konfessati pero dan ma jfisserx li l-Qorti kienet obbligata toqghod fuq il-prezunta ammissjoni. Dik il-prova kellha tigi evalwata u meqjusa flimkien ma' kull prova ohra li sa dak l-istadju setghet kienet diga prodotta quddiem il-Qorti".

18. Mill-assjem tal-provi mressqa il-Qorti hija sodisfatta li l-intimat huwa debitur tar-rikorrenti fl-ammont totali ċert, likwidu u dovut ta' tlett elef u disa' mitt euro u tnejn u disgħin ċenteżmu (€ 3,900.92).

Deċiżjoni

19. **Għal dawn ir-raġunijiet il-Qorti tiddisponi minn din il-kawża billi tilqa' t-talbiet tal-kumpanija rikorrenti u**

1. **Tiddikjara li l-intimat huwa debitur tar-rikorrenti fis-somma komplessiva ta' tlett elef u disa' mitt euro u tnejn u disgħin ċenteżmu (€ 3,900.92) rappreżentanti bilanċ ta' prezz ta' merkanzija u prodotti oħra mibjugħa u kkonsenjati lilu liema prezz baqa' ma' tħallasx,**

2. **Tikkundanna lill-intimat iħallas lir-rikorrenti dan l-ammont flimkien mal-imgħaxijiet kif mitluba,**

3. **Fir-rigward tal-ispejjeż mitluba dawn jkunu a karigu tal-intimat.**

V.G. Axiak	Y.M. Pace
Maġistrat	Dep. Reġistratur